

עין משפט
גד מוצה

סמ:

ר"ן

אבל הכא שלח נתן קצה פשיטא דאי הפרה חיילא הקמה לא חיילא וכדכתיבנא ואי אמרת דהפרה לא חיילא מינה דהקמה נמי לא חיילא דהא אתני ואמר דלא תיחול הקמה אלא אם כן חלה הפרה. הלכך פשיטא ליה לרבה דהקמה לא חיילא אבל בהפרה הוא דמספקא ליה מי אמרינן כיון דלקדים ואמר קיים ליכי וצטר הכי אמר מופר ליכי משמע דאתני דתיחול הפרה צטר הקמה ולא תיחול הפרה אח"כ קדמה לה הקמה אלא אדממ"ג אתני לא תיחול הקמה אח"כ חלה הפרה ולא אתני נמי איפכא לא תחול הפרה אלא אם כן חלה הקמה משום דכיון דלקדים קיים ליכי למופר ליכי סמיך אלישניה דהקמה חיילא דצרישא אדכר לה וליכא דליעכב עלה ואדרבה משום דחייש דחיילא הקמה כולי האי עד דלא שצקה רווחא להפרה אתני ואמר דלא תיחול הקמה אח"כ חלה הפרה והרי הוא כאלו התנה על שמיך שיחולו הקמה בצתלה ואח"כ הפרה או דלמא נהי דאמר ומופר ליכי צטר קיים ליכי לאו דתחול הפרה צטר

הקמה איכיון אלא משום דא"ל לקרות שני שמות כאחד ומיהו האי גצרא צהפרה קפיד דתחול דהא אמר דלא צעי דתחול הקמה אח"כ חלה הפרה ודעמו היה שיחולו כחת מיהו משום דקפיד טפי דתיחול הפרה מהקמה אתני שאם חלות ההקמה מעכב חלות ההפרה דמגלי דעתיה דלא תיחול הקמה אבל אע"ג דחלות הפרה מעכב חלות הקמה לא אתני דלא תיחול הפרה הלכך הפרה חיילא הקמה לא חיילא: **ופשטיין לה מפלוגתא דר"מ ורבי יוסי**. דלפליגו דומיא דהך גוונא בתמורה צפרק כ"ד מערימין (דף סה:): דתנן הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה דצרי רבי מאיר רבי יוסי ואמר וכו' ואמרינן עלה בגמרא התם דהכל מודים בצאמר תחול

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

רש"י

מסורת הש"ם

פ"ט. דכי האי גוונא פלוגתא דר"מ ורבנן במסכת תמורה צפ"י כ"ד מערימין על הצכור: **הרי זה תמורה עולה תמורה שלמים כו' דבריו קיימין**. ויציא דמני חזיה עולה וצדמי חזיה שלמים: **ואפילו רבי מאיר**. לא אמר תפוס לשון ראשון אלא דלא אמר לא תיחול זו אלא

אם כן חלה שניה. ועל מה נחלקו צאומר ^(א) תמורת עולה ותמורת שלמים רבי מאיר סבר דלמא מיהדר הוא דהדר ציה מתמורת עולה ואמר תמורת שלמים והואיל וכן תפוס תחלת דבריו והרי היא עולה: **ור"י יוסי סבר** אי אמר תמורת עולה ושלמים הוה אמנינא קדושה ואינה קריצה קמ"ל: **אבל הגא דקאמר לא סחול כו'**. ודאי הוא הפרה כי ההוא טעמא דתמורה: **קיים ומופר ליכי**. ולא אמר ליכי צין קיים למופר מי אמרינן כיון דלא אמר קיים ליכי ומופר ליכי הוא כמ"ד לא תיחול הקמה אלא אם כן חלה הפרה דכיון דלא אמר קיים ליכי גלי אדעתיה דצהפרה ניחא ליה או דלמא לא שגא וכמ"ד קיים ליכי ומופר ליכי דמי ולא

תהוי הפרה: **פ"ט דאמר רבה**. [צקדושיין] ואמעשר צהמה קאי: **כל שאינו צוה אחר זה**. כגון שאם קרא לעשירי עשירי וחזר וקרא ל"א עשירי אינו קדוש וקאמר ^(י) אף צבת אחת שאם קרא לשניה עשירי קתם אין האחד עשר קדוש. ה"ג כיון דאינו צוה אחר זה שאם אמר לה עכשיו קיים ליכי ולאחר שעה אמר מופר ליכי אין בהפרתו כלום צבת אחת נמיי כי אמר קיים ומופר ליכי אין בצאותה הפרה כלום אע"ג צצבת אחת קאמר קיים ומופר ליכי: **היום מפו**. מי אמרינן כיון דלאר היום כנאמן דלאמר היום יהא מקויים אבל למחר יהא מופר לה והוי מופר: **או דלמא הא לא אמר לה**. צפירוש מופר ליכי למחר: **אמר**

מוערימין ^(דף סה:) הרי תמורת עולה. דמפוס לשון ראשון מדללא קאמר תמורת עולה ושלמים: **לכך נחבון בתהלה**. לאפוקי אס נאמן: **דבריו קיימין**. ותרעה עד שסתאב ויציא צדמי חזיה עולה ותפיה צמי חזיה עולה ותרעה עד שסתאב ומכר ויציא צדמי חזיה עולה ותפיה צמי חזיה עולה: **ר"מ נמי בורה דהפרה חלה**. פי ה"ר אליעזר וההקמה לא כלום היא ור"מ כיון דחלו שניהם לא ידעין אי מוקס אי מופר: **קיים ומופר ליכי צבת אחר**. פי כיון עלא אמר אלא פעם אחת ליכי אינו צבת אחת מי אמרינן תפוס לשון ראשון או דלמא כיון דאמרן צבת אחת חלה ההפרה ומנגלת ההקמה ולאין פי חלו שניהם ולא ידעין אי מוקס אי מופר: **כל שאין בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו**. גבי מוקד צ' חציות או חשה וצתה דאמרנן אין אחת מן מקדשת ה"ג כיון דהפריה ליא צטר דאמר גס צב"א ליאת והא דאמר בתמורה דאס אמר תמורת עולה ושלמים דמרוויחו ושלמים דמרוויחו חזיה שמינן בזה חזיה שמינן ע"ג שאין בזה חזיה זה התם היינו טעמא הואל ואימיה לתאין דאס

אמר תקדש חזיה לדמי עולה וחזיה לדמי שלמים: בעי רבה קיים ליכי היום מהו מי אמרינן **במאן דאמר מופר ליכי לבחר רבי**. דאל"כ אמאי אמר היום אלא לאו מיתורא דהיום יג לקדק היום יהיה קיים אצל למחר יהיה מופר והתחיל הפרה מהיום: **או דלמא הא לא אמר מופר ליכי**. ויעולם לא נאמרה הפרה מכלל לאו אם לא שצינא דהפרה צפיו אצל אם אמר שתינן קיים ליכי היום כדי לנדקק הא למחר יהיה מופר שהרי אמר צפירוש מופר ליכי למחר הלכך קיים כל היום קאמר:

^(א) תמורה סה: וצמס ל [צ"ק ע"ג]: ^(ב) שרדון ^(ג) קדושין ג: ^(ד) [צ"ל דמשה],

מוסף רש"י

הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים. שהעמיד צהמת חולין אלא תפוס, אחת עולה ואחת שלמים ואמר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים, הרי זו תמורת עולה. תפוס לשון ראשון ואין קדושה חלה על קדושה (בח"ס ל). דבר ר' מאיר. דאס ליה לצי"ת תפוס לשון ראשון (בי"ק ע"ג: תמורה כ"ה). הראייל ואי אפשר לקרות שני שמות כאחד. והלכך לקדים זה אחר זה (בח"ס ל). דבריו קיימין. וחזיה תמורת עולה ותפיה תמורת שלמים, ותרעה עד שסתאב ומכר ויציא צדמי חזיה תמורת עולה וצדמי חזיה תמורת שלמים, וצבי עסקין שהיו לפניו עולה ושלמים כשהמיר את זה וכן (תמורה כ"ה: ובע"ז ב"ק שס ובח"ס ש"ס).

פירוש הרא"ש

ת"ש מפלוגתא דר"מ ורבי יוסי. ממחלוקת של ר"מ ורבי יוסי מפשטו צעיון מלפני: דתנן הרי זו תמורת עולה כו'. משנה היא צפרק כ"ד מערימין (דף סה:): הרי זו תמורת עולה. דמפוס לשון ראשון מדללא קאמר תמורת עולה ושלמים: **לכך נחבון בתהלה**. לאפוקי אס נאמן: **דבריו קיימין**. ותרעה עד שסתאב ויציא צדמי חזיה עולה ותפיה צמי חזיה עולה ותרעה עד שסתאב ומכר ויציא צדמי חזיה עולה ותפיה צמי חזיה עולה: **ר"מ נמי בורה דהפרה חלה**. פי ה"ר אליעזר וההקמה לא כלום היא ור"מ כיון דחלו שניהם לא ידעין אי מוקס אי מופר: **קיים ומופר ליכי צבת אחר**. פי כיון עלא אמר אלא פעם אחת ליכי אינו צבת אחת מי אמרינן תפוס לשון ראשון או דלמא כיון דאמרן צבת אחת חלה ההפרה ומנגלת ההקמה ולאין פי חלו שניהם ולא ידעין אי מוקס אי מופר: **כל שאין בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו**. גבי מוקד צ' חציות או חשה וצתה דאמרנן אין אחת מן מקדשת ה"ג כיון דהפריה ליא צטר דאמר גס צב"א ליאת והא דאמר בתמורה דאס אמר תמורת עולה ושלמים דמרוויחו ושלמים דמרוויחו חזיה שמינן בזה חזיה שמינן ע"ג שאין בזה חזיה זה התם היינו טעמא הואל ואימיה לתאין דאס

אמר תקדש חזיה לדמי עולה וחזיה לדמי שלמים: בעי רבה קיים ליכי היום מהו מי אמרינן **במאן דאמר מופר ליכי לבחר רבי**. דאל"כ אמאי אמר היום אלא לאו מיתורא דהיום יג לקדק היום יהיה קיים אצל למחר יהיה מופר והתחיל הפרה מהיום: **או דלמא הא לא אמר מופר ליכי**. ויעולם לא נאמרה הפרה מכלל לאו אם לא שצינא דהפרה צפיו אצל אם אמר שתינן קיים ליכי היום כדי לנדקק הא למחר יהיה מופר שהרי אמר צפירוש מופר ליכי למחר הלכך קיים כל היום קאמר:

ר"מ רדיין דאי אמר לחלוט חלו שניהם צבת אחת: בעי רבה קיים ליכי היום מי אמר ב' דהכי משמע מקיים ליכי היום אצל למחר יהא מופר או דלמא לא אמרינן דדעמו לצטל כיון שאינו מפר צפירוש. אצל ודאי אי אמר קיים ליכי היום ומופר ליכי למחר נאמן אלא [אמר] מופר ליכי למחר ולא אמר קיים ליכי היום מי אמרינן כיון דאמר לה מופר ליכי למחר מהיום קאמר לה וקיימה למרה או דלמא הא לא אמר לה קיים ליכי היום הלכך כי אמר מופר ליכי למחר מהיום קאמר לה לדעמו להפר מהיום אצל ודאי אמר קיים ליכי היום ומופר ליכי למחר לא אמרינן מהיום קאמר ואע"ג דמתחלה לא מדעיא ליה אלא משום דלא אמר מופר ליכי אלא אמר קיים ליכי היום ומופר ליכי למחר מועלת ההפרה והשתא פשיטא ליה דלא מועיל הפרה וחוק דבעיא שניה אח"ל הא לא קאמר לה משמע שגס בעיא דרבה לפי כנראה וי"ל דודאי מעיקרא קיס ליה שפיר דאי אמר קיים ליכי היום מופר ליכי למחר לא מהני והי"פ בעי רבה קיים ליכי היום מהו כיון דאמר היום משמע אצל למחר יהא מופר וכמאן דאמר [מופר] ליכי למחר לדעתיה שתיחול מהיום: לא נאמרו יותר מוספות מזה הפרק: **הדרן ע"ך נערה המאורסה**